

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v právnej veci žalobcu: **D. F. N. s P.**, *zastúpeného JUDr. T. Č., advokátkou* proti žalovanému: **Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. ZS 603/00006/2009/R z 12. novembra 2009, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 24S/6/2010-119 zo dňa 28. mája 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 24S/6/2010-119 zo dňa 28. mája 2010 **m e n í** tak, že rozhodnutie žalovaného č. ZS 603/00006/2009/R z 12. novembra 2009 v spojení s rozhodnutím Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou – pobočka Banská Bystrica č. ZS 603/00006/2009 z 5. mája 2009 **z r u š u j e a v e c v r a c i a** žalovanému na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. ZS 603/00006/2009/R z 12. novembra 2009, ktorým potvrdil rozhodnutie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka Banská Bystrica č. ZS 603/00006/2009 z 5. mája 2009 o uložení

pokuty vo výške 1 000 Eur za porušenie ustanovenia § 4 ods. 3 zák. č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 576/2004 Z.z.“) pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pacientke P. K., pretože počas operácie dňa 16. októbra 2008 nebola pacientke vykonaná predoperačná biopsia (histológia), ktorá mohla spresniť nejednoznačný výsledok tenkoihlovej biopsie. Počas hospitalizácie nebola u pacientky začatá substitučná liečba Euthyroxom. Substitučnú liečbu Euthyroxom 50mg denne pacientka nedostala ani pri prepustení z ústavnej starostlivosti.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobca v žalobe neuviedol, ktoré konkrétne ustanovenia právnych predpisov zakladajúce jeho subjektívne právo bolo podľa jeho názoru porušené rozhodnutím žalovaného. K všeobecnému konštatovaniu žalobcu, že dokazovanie vykonané žalovaným považuje za nepostačujúce, ako aj k návrhom žalobcu na vykonanie dokazovania výsluchom svedkov a vykonaním znaleckého dokazovania, resp. pripojením dôkazov vykonaných, resp. navrhnutých v konaní vedenom na Okresnom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 9C 169/09, krajský súd uviedol, že podľa judikatúry Najvyššieho súdu SR predmetom súdneho prieskumu môžu byť len tie žalobné námietky, ktoré už boli uplatnené v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu a s ktorými sa musel žalovaný správny orgán vysporiadať v napadnutom rozhodnutí. Vzhľadom na všeobecné konštatovanie žalobcu o nepostačujúcom dokazovaní, ktoré nie je ničím konkretizované, ako aj vzhľadom na to, že takáto námietka nebola predmetom opravného prostriedku v správnom konaní, krajský súd sa týmito námietkami žalobcu nezaoberal.

Pokiaľ išlo o spornú skutkovú otázku, či nevykonanie peroperačnej rýchlej biopsie u pacientky možno posúdiť ako porušenie povinnosti žalobcu poskytovať zdravotnú starostlivosť správne, krajský súd poukázal na to, že ide o odbornú otázku, na ktorú sa vzťahuje správna úvaha žalovaného (§ 245 ods. 2 O.s.p.). Správne orgány prvého i druhého stupňa dospeli k záveru, že najmä s prihliadnutím na vek maloletej pacientky, ako aj na nie celkom jednoznačné stanovisko patológa, mala byť peroperačná rýchla biopsia vykonaná, pretože sa ňou mohol spresniť nejednoznačný výsledok tenkoihlovej biopsie. Podľa krajského súdu ide o odborné otázky, pre ktoré je úrad ako orgán dohľadu kompetentný vysloviť svoj odborný názor v rámci správnej úvahy.

K otázke týkajúcej sa neposkytnutia substitučnej liečby počas hospitalizácie pacientky a pri prepustení pacientky do domáceho ošetrovania na dobu troch dní, krajský súd uviedol, že v správnom konaní žalobca na svoju obranu uviedol len okolnosti, za ktorých k neposkytnutiu predpísanej substitučnej liečby za dané obdobie došlo, pričom táto skutočnosť nič nemení na výsledku, že maloletej pacientke substitučná liečba v zmysle § 9 ods. 8 písm. b) zákona č. 576/2004 Z. z. poskytnutá nebola. Z výsledkov šetrenia správneho orgánu nie je sporná ani samotná skutočnosť, že substitučná liečba nebola maloletej pacientke (napriek jej indikovaníu endokrinológom) počas hospitalizácie poskytnutá.

Krajský súd konštatoval, že pokuta bola žalobcovi uložená za nevykonanie všetkých dostupných vyšetrení (medzi ktoré patrí i peroperačná biopsia), ako aj za neposkytnutie substitučnej liečby počas hospitalizácie maloletej pacientky a pri jej prepustení do domáceho ošetrovania na stanovenú dobu, ktorá skutočnosť mala byť zapísaná v prepúšťacej správe.

Krajský súd poukázal na konštatovanie žalovaného, že napriek uvedeným pochybeniam nedošlo k poškodeniu zdravia dieťaťa a konečná diagnóza stanovená histologickým vyšetrením z vybratej celej štítnej žľazy spĺňa kritériá na vybratie tohto orgánu. Tiež nebolo sporné, že maloletej pacientke by bola nasadená substitučná liečba bez ohľadu na to, či by jej bola odstránená celá štítna žľaza alebo len jej časť. Vzhľadom na tieto skutočnosti krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie samo o sebe nie je spôsobilé vytvoriť právny podklad pre podanie civilno-právnej žaloby tak, ako to tvrdil žalobca.

Proti uvedenému rozsudku podal odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil a rozhodol o trovách konania na súde prvého stupňa.

Dôkazy, z ktorých vychádzali správne orgány oboch stupňov pri rozhodnutí o porušení § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. tým, že u pacientky nebola vykonaná peroperačná rýchlá biopsia, podľa názoru žalobcu jednoznačne nepreukazujú poskytnutie zdravotnej starostlivosti v rozpore so zákonom. Žalobca pritom poukázal na závery dôkazov, z ktorých vychádzal žalovaný:

1/ Prof. MUDr. L. P., CSc. na otázku správneho orgánu, či z jeho pohľadu bolo správne rozhodnutie klinikou, že na základe výsledkov tenkoihlovej biopsie odstránili pacientke celú štítnu žľazu bez výsledkov peroperačnej biopsie, odpovedal, že nemá oprávnenie zaujať stanovisko k položenej otázke.

2/ Doc. MUDr. J. M., CSc. vo svojom odbornom stanovisku potvrdil, že už len „podozrenie na malignitu“ je dostatočným dôvodom pre operačné riešenie, pričom rozsah zákroku je možné bližšie špecifikovať peroperačnou biopsiou. Z jeho vyjadrenia ako svedka v konaní vedenom na Okresnom súde v Banskej Bystrici pod číslom 9C 169/2009 vyplýva, že jeho stanovisko k otázke vykonania či nevykonania peroperačnej biopsie „je treba posudzovať jedine ako jeho osobný názor“.

3/ Záver patológa MUDr. K. bol: suspektný cysticky zmenený papilárny karcinóm ľavého laloka štítnej žľazy, nález obrovských mnohojadrových buniek robí diagnózu papilárneho karcinómu viac pravdepodobnou, patológ pripustil možnosť malignity a odporučil zvážiť extirpáciu tumoru, patológ použil kód MKCH D44.0, ktorý zodpovedá nádoru štítnej žľazy neurčitého alebo neznámeho správania.

Keďže uvedené dôkazy, z ktorých vychádzal žalovaný, jednoznačne nepreukazujú poskytnutie zdravotnej starostlivosti v rozpore so zákonom, žalobca v priebehu správneho konania predložil žalovanému ďalšie dôkazy, a to odborné stanovisko prof. MUDr. K., PhD., stanovisko MUDr. J. N. (primára D. chirurgie žalobcu), a tiež navrhol vykonať ďalší dôkaz – znalecký posudok. Správny orgán prvého stupňa ani správny orgán druhého stupňa sa s predloženými a navrhovanými dôkazmi žalobcu vo svojich rozhodnutiach nevysporiadali.

Žalobca uviedol, že oba laloky štítnej žľazy maloletej pacientky boli postihnuté množstvom uzlovitými útvarmi. Správny orgán nenamietal odstránenie ľavého laloka, ktoré bolo indikované predoperačnými vyšetreniami, ale žalobcovi kládol za vinu, že pri pravom laloku nevykonával počas operácie tzv. rýchlu biopsiu, ktorá mohla spresniť rozsah zákroku. Žalobca k tomu opakovane uvádza, že operujúci lekár zistil počas operácie rozsiahle poškodenie pravého laloka štítnej žľazy. K tomu, aby mal operujúci lekár istotu, že odoberie vzorku zo všetkých hrboľov postihnutého pravého laloka, by pri ich početnosti s istotou zničil celý lalok. Pokiaľ by urobil biopsiu len z niektorých hrboľov, nedávalo by to istotu, že v inej časti laloka neponechal nádor. Operujúci lekár preto považoval za menšie riziko pre pacientku úplné odstránenie celého pravého laloka. Konečná histológia štítnej žľazy vylúčila u pacientky malignitu, avšak potvrdila zápalové ochorenie, ktoré

je chronickým ochorením štítnej žľazy (Hashimotova choroba), ktoré postupne spôsobí stuhnutie celého orgánu štítnej žľazy a jeho faktickú nefunkčnosť, čo vyvoláva nutnosť ďalšej operácie a úplného odstránenia štítnej žľazy. V tejto súvislosti žalobca poukázal na článok uverejnený v časopise Slovenská chirurgia, ktorý na pojednávaní pred Krajským súdom v Banskej Bystrici predložil žalovaný, v ktorom prof. L. P., CSc. uvádza: „Každý operatér pred indikovaním úplného odstránenia štítnej žľazy by mal sebakriticky sám sebe zodpovedať otázku, či výsledok predoperačnej biopsie bude mať vplyv na rozsah operačného zákroku alebo nie.“

S poukazom na znenie § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. žalobca uviedol, že lekár je povinný poskytnúť pacientovi zdravotnú starostlivosť „lege artis“, t.j. v súlade so súčasnými poznatkami lekárskej vedy. Na Slovensku neexistuje žiaden písomný materiál, ktorý by určoval štandardné lekárske postupy pri ochorení štítnej žľazy. U pacientky boli vykonané všetky odborné vyšetrenia, ktoré sú odporúčané podľa súčasných poznatkov lekárskej vedy. Po vyhodnotení všetkých vyšetrení endokrinológ indikoval operačné riešenie, pričom určil rozsah operačného zákroku ako úplné odstránenie štítnej žľazy, nielen ľavého laloka. Pacientka mala obidva laloky zväčšené mnohopočetnými hrboľatými okrajmi.

K porušeniu § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. tým, že pacientke nebola počas hospitalizácie nasadená substitučná liečba liekom Euthyrox, žalobca uviedol, že z podania Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou - pobočka Banská Bystrica zo dňa 4. júna 2009 vyplýva, že správny orgán akceptoval námietku žalobcu k tomuto porušeniu, uvedenú v rozklade zo dňa 1. júna 2009.

Pokiaľ ide o porušenie § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. v tom, že pacientke neboli pri prepustení zo zdravotníckeho zariadenia dané lieky na tri dni, žalobca poukázal na dôkazy, ktoré predložil v správnom konaní, a to stanovisko MUDr. P. B., primára Kliniky pediatrickej onkológie a hematológie SZU v DFNSP (ktoré bolo súčasťou podania žalobcu zo dňa 5. mája 2009) a čestné prehlásenie MUDr. P. B., primára Kliniky pediatrickej onkológie a hematológie SZU v DFNSP zo dňa 19. januára 2010. Ani v jednom z rozhodnutí správneho orgánu nie je uvedené, ako sa správny orgán vysporiadal z predloženými dôkazmi.

K porušeniu § 79 ods. 1 písm. l) zákona č. 578/2004 Z. z. v tom, že ošetrovateľská prepúšťacia správa neobsahuje informáciu o poslednom podaní lieku, žalobca uviedol, že pripúšťa svoje zavinenie v tom, že v zdravotnej dokumentácii pacientky nie je zapísané, že matka opustila zdravotnícke zariadenie bez toho, aby si prevzala lieky na tri dni.

K porušeniu § 79 ods. 1 písm. l) zákona č. 578/2004 Z. z. v tom, že podpis sestry na ošetrovateľskej prepúšťacej správe je nečitateľný, žalobca uviedol, že podpis sestry je čitateľný.

Žalobca uviedol, že za uvedené porušenie § 79 ods. 1 písm. l) zákona č. 578/2004 Z. z. nemôže žalobcovi uložiť pokutu žalovaný, ale len Banskobystrický samosprávny kraj.

Žalobca poukázal na to, že nakoľko v odôvodneniach rozhodnutí nie je uvedené, za ktoré jednotlivé porušenia povinnosti (§ 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z.) bola žalobcovi uložená aká pokuta, žalobca považuje uloženú pokutu za pokutu súhrnnú.

Z uvedeného vyplývajú podľa žalobcu tieto dôvody pre zrušenie rozhodnutí správnych orgánov prvého a druhého stupňa:

- žalovaný správny orgán sa vo svojom rozhodnutí nevysporiadal so všetkými skutočnosťami uplatnenými v odvolaní (rozklade)
- rozhodnutie žalovaného je nezrozumiteľné, pretože výroková časť je v rozpore s odôvodnením (správny orgán musí v odôvodnení okrem iného uviesť dôkazy, z ktorých vychádzal pri vydaní rozhodnutia, ako sa vysporiadal s návrhmi účastníka konania na vykonanie ďalších dôkazov, prípadne s ich námietkami k vykonaným dôkazom)
- Správne orgány oboch stupňov pri hodnotení dôkazov z hľadiska ich závažnosti neurčili, aký význam majú jednotlivé dôkazy pre ich rozhodnutie. Správny orgán môže pristúpiť k hodnoteniu dôkazov v zmysle zásady voľného hodnotenia dôkazov len potom, ak vykonal všetky úkony s cieľom odstrániť existujúce rozpory v dôkazoch. V odôvodnení rozhodnutia musí správny orgán uviesť, ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia. Správny orgán tiež musí zdôvodniť, z ktorých dôkazov

pri rozhodovaní vychádzal a prečo iné dôkazy odmietol a napokon uviesť dôvod ich odmietnutia. Skutkový stav, ktorý bol podkladom pre rozhodnutie, nie je podľa žalobcu taký jednoznačný, aby na jeho základe mohla byť voči žalobcovi vyvodená zodpovednosť za porušenie zákona.

K zamietnutiu žaloby krajským súdom žalobca uviedol, že z jeho písomného podania z 27. mája 2010 vyplýva, aký právny predpis žalovaný porušil. Išlo o zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok). Toto preto nebol dôvod na zamietnutie žaloby. Krajský súd sa mal zaoberať nedostatočným dokazovaním žalovaného, na ktoré poukázal žalobca v žalobe a tiež v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa (žalobca žiadal o vykonanie znaleckého dokazovania). Podľa žalobcu krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a to tým, že postupoval nesprávne pri hodnotení výsledkov dokazovania. Súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyplynuli z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia súdu boli výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov. Rozhodnutie krajského súdu tiež vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko súd hmotnoprávne ustanovenia nesprávne vyložil.

Žalovaný správny orgán v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil. V súvislosti s prizvanými konzultantmi úradu uviedol, že žalobca účelovo poukazoval len na vybrané časti ich stanovísk, ktoré boli v jeho prospech. Napr. doc. MUDr. M., CSc. k peroperačnej biopsii v posudku uvádza: „Osobne by som ju vzhľadom na to, že ide o dieťa, považoval za potrebnú.“ Žalobca však jeho vyjadrenie spochybňuje s tým, že ide o jeho osobný názor. S týmto tvrdením žalobcu žalovaný nesúhlasí, pretože ide o hlavného odborníka pre endokrinológiu a jeho záver považoval žalovaný za stanovisko odborníka v danej medicínskej oblasti. V priebehu výkonu dohľadu žalobca odbornosť doc. MUDr. M., CSc. nenamietal.

Žalovaný zastáva názor, že v napadnutom rozhodnutí sa vysporiadal so všetkými tvrdeniami žalobcu. Podľa žalovaného žalobca nenavrhol doplniť dokazovanie súdnym znalcom v priebehu správneho konania, ale až v súdnom konaní.

Pokiaľ ide o poskytnutie liekov maloletej pacientke, žalobca až v súdnom konaní predložil čestné prehlásenie MUDr. B., podľa ktorého upozornil matku, aby si lieky vybrala v ústavnom zariadení. Takéto prehlásenie žalovaný považuje za nepreukázateľné a účelové. Neposkytnutie liekov pri prepúšťaní z hospitalizácie je konaním v rozpore s § 9 ods. 8 písm. b) zákona č. 576/2004 Z. z.

Žalobca v odvolaní nepreukázal, aké ustanovenie hmotného alebo procesného práva porušil žalovaný vydaním rozhodnutia a akým postupom správneho orgánu bol ukrátený na svojich právach. Všeobecné tvrdenie žalobcu, že ide o poškodenie dobrého mena, je podľa názoru žalovaného nedostatočné.

Pokiaľ ide o vykonané dokazovanie v správnom konaní, žalovaný poukázal na to, že rozhodnutie o rozsahu dokazovania spadá do výlučnej kompetencie správneho orgánu. Správny orgán nie je povinný vyhovieť všetkým dôkazným návrhom účastníka konania.

Záverom žalovaný zdôraznil, že zotrváva na stanovisku, že v záujme zachovania života a zdravia pacientky bolo potrebné vykonať operáciu, avšak rozsah operácie mala určiť peroperačná biopsia, ktorá vykonaná nebola.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť a rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím správneho orgánu zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v súlade s ustanovením § 250ja ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Rozsudok verejne vyhlásil, pričom oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia bolo zverejnené minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu podľa ustanovenia § 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk.

Predmetom sporu v danej veci je porušenie povinnosti žalobcu ako poskytovateľa zdravotnej starostlivosti správne poskytovať zdravotnú starostlivosť. K namietanému

porušení povinnosti žalobcu malo dôjsť pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pacientke P. K., v dňoch 1. októbra 2008 až 24. októbra 2008, tým že žalobca nevykonával všetky zdravotné výkony na určenie správnej diagnózy a zabezpečenie včasnej a účinnej liečby, čím porušil § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. Žalovaný vo výroku druhostupňového rozhodnutia uvádza, že pacientke nebola počas operácie dňa 16. októbra 2008 vykonaná peroperačná rýchla biopsia (histológia), ktorá mohla spresniť nejednoznačný výsledok tenkoihlovej biopsie. Pri prepustení pacientka nedostala substitučnú liečbu Euthyroxom 50mg denne, tak ako to bolo odporúčané endokrinológom dňa 22. októbra 2008. Žalobca tiež podľa žalovaného pochybil aj v tom, že liečba Euthyroxom nebola začatá ani počas hospitalizácie. Úrad zistil pochybenie v tom, že pacientke neboli po prepustení vydané lieky na tri dni. Táto skutočnosť nebola zaznamenaná v prepúšťacej správe.

Podľa §4 ods. 3 zák. č. 576/2004 Z. z. poskytovateľ je povinný poskytovať zdravotnú starostlivosť správne. Zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy.

Žalobca namieta, že pacientke P. K. poskytol zdravotnú starostlivosť správne. Posúdenie skutočnosti, či bola zdravotná starostlivosť poskytnutá správne, je výsledkom správnej úvahy žalovaného. Správne uváženie v tomto prípade spočíva v hodnotení dôkazov, ktoré majú preukázať, resp. vyvrátiť, či spôsob, akým bola poskytnutá zdravotná starostlivosť, je správny v zmysle §4 ods. 3 zák. č. 576/2004 Z. z. Správny orgán musí vykonané, resp. navrhnuté dôkazy vyhodnotiť v súlade so zásadami logického myslenia. Výsledok správnej úvahy, teda to, ktoré dôkazy správny orgán uprednostnil, resp. ktorými sa riadil, ktoré považoval za argumentačne „silnejšie“, musí byť z odôvodnenia rozhodnutia jasný a zrozumiteľný, presvedčivý a nevzbudzujúci odôvodnené pochybnosti. Pokiaľ v konaní vyvstanú protichodné dôkazy, úlohou správneho orgánu je odstrániť existujúce rozpory v dôkazoch, resp. presvedčivo zdôvodniť, ktorý dôkaz je pre posúdenie veci smerodajný a určujúci.

Úlohou súdu pri prieskume rozhodnutia žalovaného postupom podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je kvalitatívne vyhodnocovať postup žalobcu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti z hľadiska odborných medicínskych kritérií. Úlohou

súdu je preskúmať, či žalovaný pri hodnotení otázky správneho poskytnutia zdravotnej starostlivosti žalobcom postupoval v súlade so zákonom, teda či sa žalovaný v procese hodnotenia dôkazov riadil zákonnými zásadami a či v správnom konaní nebola účastníkovi konania odopretá možnosť účinne hájiť svoje práva.

Dôvody nezákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu musí žalobca uviesť v žalobe (§ 249 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), pričom rozsah, v akom napáda správne rozhodnutie, môže rozšíriť len v lehote na podanie žaloby (§ 250h ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Obsahom žaloby teda majú byť tvrdené porušenia ustanovení právnych predpisov s uvedením konkrétneho postupu alebo záveru či konštatovania správneho orgánu, resp. označením absencie určitých zákonných procesných postupov či náležitostí, ktorými správny orgán nezákonne zasiahol do práv žalobcu.

Žalobca síce v žalobe uviedol svoje hodnotenie skutkového stavu s ohľadom na správne poskytnutie zdravotnej starostlivosti, ako aj obsah rozhodnutí správnych orgánov oboch stupňov, neuviedol však dôvody nezákonného postupu žalovaného. Krajský súd v odôvodnení rozsudku správne konštatoval, že žalobca v žalobe neuviedol konkrétne porušenia právnych predpisov zo strany žalovaného, ale len všeobecne namietal dokazovanie vykonané žalovaným ako nepostačujúce. Až v podaní zo dňa 27. mája 2010, doručenom krajskému súdu na pojednávaní dňa 28. mája 2010, žalobca konkrétnejšie rozvádza dôvody, v čom vidí nezákonnosť prvostupňového ako aj druhostupňového rozhodnutia správneho orgánu. Ako je vyššie uvedené, podľa § 250h ods. 1 a § 249 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku je zákonnou podmienkou prípustnosti žalobných námietok uvedenie všetkých dôvodov nezákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného v lehote na podanie žaloby. Najvyšší súd pritom poukazuje na skutočnosť, že žalobca je v konaní zastúpený advokátom, od ktorého možno dôvodne očakávať kvalifikovanú právnu obranu. Práve z dôvodu, že v súdnom prieskume podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku ide predovšetkým o posúdenie právnych, a nie skutkových otázok, je v tomto konaní povinné zastúpenie advokátom (§ 250a Občianskeho súdneho poriadku).

Z výroku rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa vyplýva, že žalovaný videl porušenie § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. v tom, že

1. počas operácie dňa 16. októbra 2008 nebola pacientke vykonaná peroperačná biopsia (histológia), ktorá mohla spresniť nejednoznačný výsledok tenkoihlovej biopsie,
2. počas hospitalizácie nebola u pacientky začatá substitučná liečba Euthyroxom,
3. substitučnú liečbu Euthyroxom 50mg denne pacientka nedostala ani pri prepustení z ústavnej starostlivosti.

Ako vyplýva zo žalobných námietok, žalobca mal na hodnotenie týchto skutočností z hľadiska správnosti poskytnutia zdravotnej starostlivosti odlišný názor ako žalovaný, a to tak z hľadiska odborného medicínskeho posúdenia daného skutkového priebehu (1. a 2. bod), ako aj z hľadiska rozdielnej interpretácie skutkového priebehu (3. bod).

Ako už bolo uvedené, žalobca v žalobe konkrétne neuviedol, v čom pochybil správny orgán (aké zákonné ustanovenia porušil, resp. aké právo žalobcovi uprel), keď priebeh posudzovanej hospitalizácie vyhodnotil na základe ním vykonaných dôkazov ako nesprávne poskytnutú zdravotnú starostlivosť. Odvolací súd sa preto nebude zaoberať námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní proti rozsudku krajského súdu, idúcimi nad rámec podanej žaloby, nakoľko primárnym predmetom preskúmania v odvolacom súdnom konaní je rozsudok krajského súdu, a teda skutočnosť, či sa krajský súd náležite vysporiadal so žalobnými námietkami.

Pokiaľ ide o námietky žalobcu proti samotnému rozsudku krajského súdu, žalobca uvádza, že krajský súd sa mal zaoberať nedostatočným dokazovaním žalovaného, na ktoré žalobca poukázal v žalobe. Na tomto mieste musí najvyšší súd znovu pripomenúť, že v žalobe nestačí všeobecne konštatovať nedostatočné vykonanie dokazovania v správnom konaní, ale je potrebné uviesť konkrétne dôkazy, ktoré žalovaný odmietol vykonať, resp. ktoré vykonané dôkazy žalovaný nevzal do úvahy alebo ich podľa žalobcu nesprávne interpretoval a vyhodnotil. Vzhľadom na nekonkrétnosť žalobných námietok, nemožno krajskému súdu vyčítať, že sa týmito námietkami nezaoberal a nevyhľadával za žalobcu konkrétne dôvody nezákonnosti postupu žalovaného. Ostatné námietky žalobcu voči rozsudku krajského súdu sú len vo všeobecnej rovine, keď žalobca len parafrázuje ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku upravujúce náležitosti a prípustné dôvody odvolania.

Napriek tomu, že najvyšší súd nemohol z vyššie uvedených dôvodov priznať úspech odvolacím námietkam žalobcu, po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovaného dospel k záveru, že toto rozhodnutie (ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa) je potrebné zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie. Najvyšší súd tak rozhodol postupujúc podľa § 250j ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, keď napadnuté rozhodnutie vyhodnotil ako nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov.

Výrok druhostupňového rozhodnutia žalovaného je nezrozumiteľný.

Žalovaný rozhodoval ako odvolací orgán a na jeho postup a rozhodnutie sa s poukazom na § 77 ods. 1 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vzťahujú ustanovenia zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

Podľa ustanovenia § 59 ods. 2 Správneho poriadku ak sú pre to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí.

Žalovaný vo výroku napadnutého rozhodnutia v súlade s citovaným ustanovením uviedol, že rozklad žalobcu zamietá a prvostupňové rozhodnutie potvrdzuje. Ďalej však vo výroku uvádzal konkrétne skutky, ktorými žalobca porušil ustanovenie § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. Takto formulovaný výrok druhostupňového rozhodnutia nemá oporu v zákone. Náležitosti výroku rozhodnutia odvolacieho správneho orgánu zakotvuje vyššie citované ustanovenie Správneho poriadku a jeho znenie je odlišné od formulácie výroku prvostupňového správneho rozhodnutia. Výrok preskúmaného rozhodnutia robí nezrozumiteľným (a teda nepreskúmateľným) navyše aj skutočnosť, že opis skutku sa presne nezhoduje s opisom skutku uvedeným vo výroku prvostupňového rozhodnutia.

Najvyšší súd tiež poukazuje na nezrozumiteľné a nedostatočné odôvodnenie druhostupňového rozhodnutia.

V časti III odôvodnenia rozhodnutia predseda úradu konštatuje, že námietky žalobcu uvedené v rozklade neakceptuje. Po tomto konštatovaní nasleduje argumentácia k námietkam žalobcu, pričom ide o doslovnú citáciu z vyjadrenia Úradu pre dohľad nad zdravotnou

starostlivosťou – pobočka Banská Bystrica (správneho orgánu prvého stupňa) zo dňa 4.6.2009, ktoré predložil žalovanému spolu s rozkladom žalobcu. Okrem iného je tam uvedené, že úrad podrobným preštudovaním zdravotnej dokumentácie pacientky zistil, že konziliárny lekár odporučil vyšetrenie „Tc gamagrafie krku“ dňa 22. októbra 2008 (ktorej výsledky boli doložené dňa 24. októbra 2008) a následné nasadenie substitučnej liečby, pričom úrad túto časť námietky žalobcu uznáva. Následne predseda úradu konštatuje, že účastník konania v rozklade nepredložil žiadne argumenty ani dôkazy, ktoré by vyvrátili porušenie povinnosti pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pacientovi.

Takto formulované vypořádanie sa s odvolacími námietkami je nepresvedčivé a nejasné. Možno sa len domnievať, že žalovaný cituje stanovisko správneho orgánu prvého stupňa, čo však z textu odôvodnenia jednoznačne nevyplýva. V tomto prípade ani nie je zrejmý dôvod, pre ktorý by mal žalovaný v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádzať stanovisko prvostupňového orgánu k odvolaniu účastníka konania, nakoľko úlohou správneho orgánu druhého stupňa je v prvom rade argumentačne sa vysporiadať s odvolacími námietkami účastníka konania, a nie s názorom správneho orgánu prvého stupňa uvedeným v stanovisku k odvolaniu (a nie v samotnom napadnutom rozhodnutí). Celá III. časť odôvodnenia tak vyznieva nejasne, nakoľko z textu nie je bez pochyb zrejmé, aké (a čím odôvodnené) stanovisko zaujal odvolací správny orgán k námietkam žalobcu.

Následne v časti IV. odôvodnenia žalovaný cituje okrem iného aj ustanovenie § 2 ods. 1, 9, 10, 13 a 15 zákona č. 576/2004 Z. z., pričom neuvádza dôvod, prečo odkazuje na tieto ustanovenia, resp. či tieto ustanovenia aplikuje na prejednávaný prípad.

V závere rozhodnutia žalovaný všeobecne konštatuje, že prvostupňový orgán náležite zistil skutkový stav, pričom jeho postup bol v súlade s ustanovením § 34 ods. 4 Správneho poriadku. Žalovaný tiež uvádza, čo je treba chápať pod zásadou voľného hodnotenia dôkazov (odkaz na § 34 ods. 5 Správneho poriadku) a pod zásadou rovnakého postavenia účastníkov konania. Ďalej konštatuje, že prvostupňové rozhodnutie vydal príslušný orgán a obsahuje predpísané náležitosti podľa zákona, a tiež že prvostupňový správny orgán pri hodnotení výšky uloženej pokuty prihliadol na závažnosť zistených nedostatkov a ich následkov. Následne žalovaný uviedol, akým konaním žalobca porušil ustanovenie § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z., pričom išlo o doslovný prepis skutkov uvedených vo výroku rozhodnutia žalovaného.

Na formálne a obsahové náležitosti druhostupňového správneho rozhodnutia sa v zmysle § 60a Správneho poriadku primerane vzťahuje ustanovenie § 47 Správneho poriadku. Z odôvodnenie rozhodnutia preto musí byť bez pochyb zřejmé, ktoré skutočnosti tvoria podklad pre rozhodnutie, akým spôsobom žalovaný vyhodnotil dôkazy, ako aplikoval použité právne predpisy na zistený skutkový stav, ako sa vyrovnal s námietkami účastníka konania, a akou úvahou sa riadil v prípade existencie rozporov medzi jednotlivými dôkazmi.

S poukazom na uvedené najvyšší súd dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nespĺňa kritéria kladené naň zákonom, je nezrozumiteľné a z toho dôvodu nepreskúmateľné.

Najvyšší súd považuje za nepreskúmateľný aj výrok prvostupňového rozhodnutia.

Vo výroku nie je presne a nezameniteľne identifikovaný skutok, ktorý je podľa správneho orgánu porušením ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. Táto nepresnosť sa týka konštatovania, že „počas hospitalizácie nebola u pacientky začatá substitučná liečba Euthyroxom“, a tiež že „substitučnú liečbu Euthyroxom 50mg denne pacientka nedostala ani pri prepustení z ústavnej starostlivosti“. Takéto opísanie skutkov nespĺňa zákonné požiadavky na presnosť a určitosť.

Výrok rozhodnutia o správnom delikte musí obsahovať špecifikáciu konania (deliktu) v takej miere, aby sankcionované konanie nebolo zameniteľné s iným konaním. Tento záver vyplýva z ustanovenia § 47 ods. 2 Správneho poriadku, ako aj zo zásad správneho trestania, podľa ktorých v rozhodnutiach sankčného charakteru, ktorými sú i rozhodnutia o správnych deliktoch, je nevyhnutné presne vymedziť konanie, za ktoré je subjekt postihnutý. Presné pomenovanie protiprávneho konania sa uskutočňuje konkretizáciou údajov obsahujúcich popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, prípadne uvedením iných skutočností, ktoré sú potrebné na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným. Výrok rozhodnutia musí jednoznačne vymedziť, akého protiprávneho konania sa páchatel dopustil a v akom skutkovom priebehu spáchaný delikt spočíva.

Výrok rozhodnutia predstavuje záväznú, a teda najdôležitejšiu časť rozhodnutia, lebo sú v ňom určené práva a povinnosti účastníkov konania. Musí byť preto určitý a konkrétny, aby nevznikli pochybnosti o tom, čo bolo predmetom správneho konania.

Vzhľadom na nedostatočne konkretizovaný výrok rozhodnutia ohľadne vymedzenia skutku, za ktorý bola sankcia uložená, je rozhodnutie nepreskúmateľné pre jeho nezrozumiteľnosť.

Nakoľko krajský súd nevenoval dostatočnú pozornosť vadám napadnutého rozhodnutia bez ohľadu na žalobné dôvody, Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 24S/6/2010-119 zo dňa 28. mája 2010 postupom podľa § 250ja ods. 3 s primeraným použitím § 250j ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku zmenil tak, že nepreskúmateľné rozhodnutie žalovaného č. ZS 603/00006/2009/R z 12. novembra 2009 v spojení s rozhodnutím Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou – pobočka Banská Bystrica č. ZS 603/00006/2009 z 5. mája 2009 zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 224 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého náhradu trov konania možno priznať len tomu žalobcovi, ktorý mal vo veci aspoň sčasti úspech. Aj keď podľa výsledku konania mal žalobca v konaní faktický úspech, tento nebol podmienený dôvodmi a námietkami uvádzanými samotným žalobcom, preto mu súd náhradu trov z dôvodov hodných osobitného zreteľa nepriznal.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 13. júla 2011

JUDr. Elena Kováčová, v. r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Nikoleta Adamovičová